

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n3074> (дата звернення: 15.10.2019).
2. Зайцева Т. А. Международно-правовые проблемы уголовного преследования морских пиратов: автореф. дисс. на стиск. уч. степ. канд. юр. наук.: 12.00.10. Москва, 2018. 33 с.
3. Проблемы уголовной ответственности и международного правосудия по делам о пиратстве. URL: <http://center-bereg.ru/o1829.html> (дата звернення: 18.10.2019).
4. Пенько С.А. Привлечение к ответственности за пиратство. URL: <file:///C:/Users/Oksana/Desktop/morskoe-piratstvo-problemy-privlecheniya-k-otvetstvennosti-na-mezhdunarodnom-urovne-i-implementatsiya-norm-v-rossiyskoe-1.pdf> (дата звернення: 18.10.2019).

Гакан М.І.

студентка юридичного факультету

Тернопільського національного

економічного університету

Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри

цивільного права і процесу ТНЕУ

Зигрій О.В.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕДУМОВ ВІДКРИТТЯ РИНКУ ЗЕМЛІ

Для українського народу земля була, є і буде одним з найцінніших скарбів подарованих природою. Впродовж усієї історії нашої держави земля ставала джерелом розбрату і примирення, за неї точилась не одна війна. Українські землі, перебуваючи у складі різних держав, приносили в їх казну чималі доходи, а українці віками були рабами на власній землі.

Здобувши незалежність, виник ряд правових питань перед законодавцем стосовно правового регламентування і статусу земель. Це й не дивно, адже в радянський період усі землі були власністю держави, тож виникло питання грамотного розподілу земель сільськогосподарського, водного, лісового, енергетичного, транспортного призначення, земель оборони та інших.

У результаті перерозподілу земель з 1992 року перейшли у приватну власність 74 % земель сільськогосподарського призначення, 60 % земель житлової забудови, 3 % земель рекреації і 1 % земель промисловості.

Реформування земельних відносин в Україні, у вигляді земельної реформи, не мало підготовчого періоду, визначених етапів та державних програм, не отримало належного фінансування. Однак, несло в собі не тільки революційні елементи зламу економічних, суспільних та соціальних інститутів, а й елементи авантюри. Цим самим руйнувалися правові новації від реалій життя та суспільних традицій, унеможлиблюючи застосування норм земельного права. Це все з часом призвело до породження корупції у земельних питаннях.

Спираючись на інститут приватної власності на землю, бажаючи створити ідеального ефективного земельного господаря, аграрний сектор впав у кризу аграрного виробництва [1].

За умов економічної нестабільності в Україні, в сільському господарстві гостро постало питання про реалізацію економічного потенціалу землі, як природного об'єкту та засобу виробництва, шляхом впровадження ринку землі сільськогосподарського призначення. В умовах державної економічної кризи особливого значення набуває впровадження та розвиток ринку землі, зокрема сільськогосподарського призначення, як ефективного механізму реалізації аграрного потенціалу України [3].

Питання ринку землі залишається актуальним й надалі, що дозволяє проаналізувати механізм функціонування ринку землі в світовій практиці, з'ясувати сутність мораторію на продаж земель с/г призначення, виконати оцінку наслідків й перспектив впровадження ринку землі.

Дане дослідження набуває актуальності саме тому, що з 1 жовтня 2020 року планується зняття мораторію і відкриття ринку землі. Виникає величезна кількість питань і побоювань як у власників так і у орендарів земельних ділянок. Проте реалізація потенціалу земель с/г призначення в повній мірі має бути пріоритетом [2].

Розглядаючи особливості функціонування ринку землі в світовій практиці країн із схожою на українську економіку встановлено, що земельна реформа проведена ще на початку 1990-х років.

Дія мораторію на земельні ділянки збережена лише в кількох державах: Венесуела, Куба, Таджикистан, Північна Корея, Конго. Дія мораторію на землі сільськогосподарського призначення значно понижує економічний потенціал України, адже з впровадженням ринку землі наша держава отримувала б значно більші надходження. Власники земельних ділянок мають тільки право володіти і користуватися, проте не можуть нею розпоряджатися. Статистика станом на 2019 рік показує, що з семи мільйонів власників землі один мільйон померли, не зумівши розпорядитись нею. Продаж її заборонено дією мораторію, а віддати під заставу або ж отримати під неї кредит можуть не всі.

Питання мораторію обросло рядом побоювань українців, що їх землі купуватимуть іноземці. Дана ситуація підігріта не одним політиком. Проте ніхто не зобов'язує українців продавати власні землі. Право вибору залишається за власниками продати чи здати в оренду.

На даний час ситуація із орендованими землями є дещо складною, оскільки власники здаючи землю в оренду не отримують відповідної плати. На нашу думку, скасування мораторію покращить в рази дану ситуацію. [5]

Одним із важливих завдань уряду повинно бути створення необхідних умов для селян з можливістю заробляти, розвивати місцеву інфраструктуру, що і вплине на ринок землі.

Здійснюючи аналіз наслідків від зняття мораторію в Україні, встановлено, що відкриття ринку землі в середньому забезпечить щорічний приріст номінального ВВП на 6-7% за рахунок залучення інвестицій в сільське господарство та зростання продуктивності праці.

Під час дослідження встановили, що сільгоспвиробники витрачають майже 107 грн. за га на обслуговування договорів оренди. У масштабах країни це щонайменше 80 млн. дол. щорічно. Втрати були б менші, якби землі були консолідовані, тобто якби для оренди 100 га. було потрібно укласти не 30 договорів оренди, а лише два-три. Консолідації ж заважає мораторій.

При знятті заборони на купівлю-продаж землі постає питання про розвиток фермерських господарств. Україна зацікавлена в наявності конкурентно-спроможних сільських господарств. Їх розвиток впливає на сільську інфраструктуру. Наша держава має величезний потенціал країни-аграрія і потребує розробки державної програми з фінансової підтримки фермерів, встановлення Європейських відсотків кредитування 2-3% річних, з вигідними умовами для суб'єктів господарювання.

Перед державною владою гостро стоїть питання скасування мораторію як заходу адміністративного впливу на відносини перерозподілу власності на земельні ресурси. Як факт, виявився недієвим і недостатньо ефективним регулятором та не відповідає вимогам сьогодення.

Вважаємо, що потрібно внести ряд законодавчих норм по забезпеченню права власності. Це зніме напругу у суспільстві, що земля може перейти в чужі руки.

Отже, скасування мораторію на землі сільськогосподарського призначення в Україні є необхідним. Адже цей процес має здебільшого позитивні явища для власника угідь: здатність реалізовувати своє право власності на повну; розпоряджання землею допоможе з вирішенням фінансових питань; змогу реалізовувати свої права в повній мірі, з відсутністю обмежень з боку держави. Так і для вітчизняної економіки: збільшення обсягів виробництва с/г продукції; розвиток українського села; створення нових робочих місць; покращення ґрунтів, збільшення їх родючості тощо.

Список використаних джерел

1. Бойко Л. М. Регулювання земельних відносин у сільському господарстві: монографія. Київ: ННЦІАЕ, 2011. 316 с.
2. Літошенко О. Проблема мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. *Правове регулювання економіки*. 2014. №14. С. 284–293.
3. Федоров М.М. Особливості формування ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні. *Економіка АПК*. 2007. № 5. С. 73-78.
4. Ярмоленко В.П. Ринок землі: омана і реальність. *Агроінком*. 2006. № 9-10. С. 100-109.
5. Зигрій О. В. Законодавче забезпечення процесу становлення та функціонування ринку землі в Україні. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. № 2. С. 117–122.
6. Зигрій О. В. Правові аспекти мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Стратегічно-інноваційний розвиток суб'єктів економічної системи в умовах глобалізації: зб. тез I Міжнародної науковопрактич. інтернет-конф., м. Кременчук 16-18 листопада 2016 р. Кременчук, 2016. С. 271-273.